

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20018
2500 EA Den Haag



Hof van Transwijk 2
3526 XB Utrecht
030 284 3200
vraagbaak@loc.nl

BTW: 808564018B01
IBAN: NL42 TRIO 0198 5295 70
KvK: 30162169

Betreft: Commissiedebat 'Ontwikkelingen coronavirus' 28 september 2022

Utrecht, 26 september 2022

Beste leden,

Op 28 september overlegt uw commissie met minister Kuipers over de ontwikkelingen rondom het coronavirus.

LOC Waardevolle zorg spreekt in deze brief haar steun uit voor de afspraken die landelijke zorgpartijen maakten over het op maat omgaan met corona in de langdurige zorg en in de zorg thuis. Kwaliteit van leven voor mensen staat daarbij voorop samen met aandacht voor veiligheid.

Ook lichten we dringende zorgen toe over de gevolgen van corona en pleiten voor oplossingen. We verzoeken u deze brief te betrekken in het debat met de minister.

Maatwerk als uitgangspunt

Corona heeft grote invloed gehad op het leven en werken in de zorg en dat is nog niet voorbij. Nog steeds nemen zorgorganisaties periodiek maatregelen die gevolgen hebben voor cliënten, naasten, medewerkers en vrijwilligers. Voor zowel cliënten, naasten, medewerkers als vrijwilligers is het belangrijk dat een zorginstelling beleid heeft voor als corona zich aandient. Voor cliënten en naasten is het cruciaal dat bezoek en sociaal contact altijd mogelijk blijft.

In eerste instantie werd er vooral algemeen landelijk coronabeleid gemaakt. Het maatwerk waarvoor LOC al snel pleitte, staat inmiddels in documenten met

afspraken die landelijke zorgpartijen maakten. Ook de rol van cliëntenraden staat daarin duidelijk verwoord. Het betreft:

- [Stip op de horizon in de langdurige zorg](#)
- [Stip op de horizon thuis](#)
- [Bezoek en sociaal contact verpleeghuizen](#)
- [Afwegingskader code zwart](#)

Maatwerk in zorgorganisaties begint met het individueel raadplegen van wat cliënten of bewoners, naasten en zorgmedewerkers belangrijk vinden. Op basis hiervan maakt een instelling op lokaal niveau coronabeleid en evalueert dat regelmatig met betrokkenen waaronder de cliëntenraad. Wanneer een zorgorganisatie deze werkwijze gebruikt, zijn de ervaringen positief: De organisatie betreft dan bijvoorbeeld de cliëntenraad goed, geeft voorlichting aan cliënten, naasten en medewerkers, bezoek blijft mogelijk en de organisatie maakt afspraken op maat met mensen die corona hebben.

Wij verzoeken u om bij de minister onder de aandacht te brengen dat maatwerk cruciaal is als uitgangspunt voor corona-maatregelen in de langdurige zorg en zorg thuis en om de minister te vragen of hij de maatregelen in Stip op de horizon en de andere documenten steunt?

Het belang om zelf te mogen bepalen

LOC Waardevolle zorg pleit voor het zwaarder laten wegen van de menselijke kant bij toekomstige besluitvorming door het kabinet. Niet alleen bij corona maar ook bij vergelijkbare gebeurtenissen. Het belang voor mensen om zelf te mogen bepalen wat zij belangrijk vinden in plaats van dat anderen dat voor hen doen, komt duidelijk naar voren in het rapport [Bijzonder kwetsbaar?](#) van de universiteit van Humanistiek. Dit rapport brengt de impact in beeld van het coronabeleid op zelfstandig wonende ouderen.

Het rapport bevestigt het beeld dat er veel werd gesproken over ouderen als een 'kwetsbare groep voor wie beschermende maatregelen noodzakelijk waren', en dat er weinig gevraagd werd naar de ervaringen en behoeften van ouderen zelf. De term kwetsbaarheid heeft diverse kanten en ouderen zelf herkennen zich daar niet per se in. In het rapport staat bijvoorbeeld dat mensen zelf willen kunnen kiezen voor sociaal contact -en het risico lopen corona te krijgen- of dat zij dit niet willen. Een zo lang mogelijk leven heeft niet bij iedereen prioriteit wanneer de prijs voor de kwaliteit van dit leven hiervoor te hoog is.

Wij herkennen ons in de aanbeveling van de onderzoekers dat overheid en zorgorganisaties beter moeten inspelen op de specifieke behoeften van deze groep mensen en hun zorgnetwerk.

Wij verzoeken u om aan de minister te vragen om bij toekomstige besluitvorming de mensen over wie het gaat en hun netwerk zelf te laten bepalen wat zij belangrijk vinden voor hun kwaliteit van leven.

Financiële zorgen door ziekteverzuim, energiecrisis en inflatie

LOC vindt dat de overheid oog moet houden voor de nasleep van corona in de zorg. Het hoge ziekteverzuim van zorgmedewerkers heeft een relatie met long covid patiënten. In hoeverre is het terecht dat de coronasteun op dit moment al helemaal wordt afgebouwd? Zeker ook in de thuiszorg heeft deze algehele afbouw grote gevolgen voor de zorg aan cliënten.

We vragen in combinatie hiermee ook aandacht voor de gevolgen van de energiecrisis en inflatie voor zorginstellingen. Cliëntenraden adviseren op basis van de Wmcz (Wet medezeggenschap cliëntenraden zorginstellingen) over de begroting van de zorginstelling. Zij zien aan de kostenontwikkeling dat de energiecrisis en inflatie de intramurale setting erg hard raakt. Op de langere termijn zal dit tot financiële problemen leiden voor zorginstellingen en hierover maken zij zich grote zorgen.

Wij verzoeken u aan de minister te vragen welke maatregelen hij neemt om te voorkomen dat de zorg aan cliënten in gevaar komt vanwege financiële moeilijkheden bij zorgorganisaties door de combinatie van hoog ziekteverzuim mede als gevolg van corona, de energiecrisis en hoge inflatie.

Tegemoetkoming voor alle zorgmedewerkers met long covid

De afgelopen jaren was er veel applaus voor zorgverleners. Veel zorgverleners, hebben hard en vaak te hard gewerkt om ondanks corona toch de zorg te blijven verlenen. Zoals hierboven gezegd zijn er inmiddels veel zorgmedewerkers uitgevallen doordat ze overspannen zijn geraakt of met long-covid te maken hebben.

Er liggen nu afspraken voor medewerkers in de verpleging, verzorging en thuiszorg. LOC vindt dat die er ook voor andere sectoren moeten komen. Waarbij de financiën voor deze maatregelen uit de rijksbegroting komen en niet ten koste gaan van het budget voor de zorg in zorgorganisaties.

Wij vragen u er bij de minister op aan te dringen zorgverleners volledig te compenseren voor de gevolgen van burnout en long-covid vanuit de rijksbegroting.

Als u vragen heeft of met ons in gesprek wilt, kunt u contact opnemen met onze adviseur belangenbehartiging Mariëlle Cuijpers: m.cuijpers@loc.nl of 030 284 3200.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'M. Laterveer', with a stylized circular mark at the beginning.

Marthijn Laterveer
Coördinator